

бібліотекознавство, бібліографознавство» / Київський національний університет культури і мистецтв. Київ, 2018. 21 с.

5. Українська бібліотечна асоціація. URL: <https://ula.org.ua/255-programi-proekti> (дата звернення: 15.02.2021).

УДК 027.7:[004.4+004.77

Сошинська Ярослава Євгенівна

кандидат історичних наук, доцент

Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського
м. Київ, Україна

РОЗВИТОК МОБІЛЬНИХ СЕРВІСІВ ДЛЯ КОРИСТУВАЧІВ УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ БІБЛІОТЕК

Повсюдна цифровізація, яка отримала своє прискорення в умовах пандемії, безперечно, впливає на розвиток сервісів, що пропонуються користувачам університетських бібліотек. В економічно та інформаційно розвинених країнах саме університети є потужними дослідницькими та інноваційними центрами, а їхні бібліотеки – мультифункціональними інформаційними системами.

Однією з трансформаційних тенденцій нашого життя – повсякденного, професійного, академічного – є розвиток мобільних сервісів, що значно розширює наші можливості роботи з інформацією та робить її помітно комфортнішою. За даними Statista, у 2020 році кількість унікальних користувачів мобільного інтернету склала 4,28 мільярди або понад 90 % усього світового інтернет-населення. При цьому клієнти значно збільшили свій досвід користування різного роду мобільними додатками [1].

З огляду на цей тренд, університетські бібліотеки, відповідаючи, а часом і випереджаючи запити користувачів, також розвивають свої послуги на основі мобільних технологій. Ще 2014 року Yan Quan Liu та Sarah Briggs проаналізували мобільні сервіси ста провідних університетських бібліотек [2] та дійшли таких висновків:

1) найпопулярнішими мобільними послугами бібліотек є електронні книги (93%), мобільна версія електронного каталогу (88%), мобільний доступ до бібліотечних баз даних (82%), мобільна версія вебсайту бібліотеки (82%), надсилання мобільних текстових повідомлень (77%), QR-коди (59%), спеціальний мобільний додаток для вебсайту бібліотеки (29%) та доповнена реальність (5%).

2) більшість бібліотек (83%) пропонували користувачам від чотирьох до шести вказаних вище мобільних сервісів;

3) мобільні версії вебсайтів бібліотек, як правило, надавали користувачам інформацію про графік роботи бібліотеки, контактну інформацію, доступ до персональних акаунтів, дозволяли здійснювати пошук в електронному каталозі та базах даних (наприклад, EBSCOhost Mobile, JSTOR та PubMed), продовжувати термін користування книгами, користуватися міжбібліотечним абонементом;

4) університетські бібліотекарі активно комунікували з користувачами, відповідаючи на їхні запити, передусім, через бібліотечні чати, смс і текстові повідомлення та соціальні мережі;

5) для подальшого розвитку мобільних бібліотечних сервісів надзвичайно важливим є планування надання мобільних послуг (стратегічне та операційне); залучення для цього необхідних ресурсів, як-от персоналу, часу та фінансування; налагодження чіткої взаємодії між структурними підрозділами та зацікавленими сторонами, аби скоординувати дії для покращення мобільного зв'язку та маркетингу нових бібліотечних послуг; регулярне отримання відгуків про нові сервіси від користувачів бібліотеки.

Маємо зазначити, що університетські бібліотеки в Україні також докладають зусиль для розвитку мобільних сервісів, однак, результати цієї діяльності та набутий досвід ще не отримали багатоаспектного наукового аналізу. Хоча, на порядку денному у світі мова йде вже не стільки про зручні мобільні сервіси для користувачів, що є необхідною умовою функціонування університетських бібліотек та надання ними відповідного рівня обслуговування учасникам освітньої й дослідницької спільноти, як про використання мобільних технологій для інтелектуальної інтеграції цифрових бібліотечних ресурсів [3].

Джерела:

1. Clement J. Mobile Internet Usage Worldwide – Statistics & Facts. Retrieved from <https://www.statista.com/topics/779/mobile-internet>.
2. Yan Quan Liu, Briggs S. A Library in the Palm of Your Hand: Mobile Services in Top 100 University Libraries. *Information Technology & Libraries*, 2015, 34 (2), pp. 133-148, doi: 10.6017/ital.v34i2.5650.
3. Wang C. Intelligent Integration of Digital Resources in University Libraries Based on Mobile Agent Distributed Computing. *2020 IEEE International Conference on Artificial Intelligence and Computer Applications (ICAICA)*, 2020, pp. 239-244, doi: 10.1109/ICAICA50127.2020.9182629.